

Efektywność wykorzystania energii w latach 2007-2017

14.06.2019 r.

1,8%

Roczne tempo wzrostu efektywności energetycznej w Polsce w latach 2007-2017

W Polsce w latach 2007-2017 nastąpiła poprawa efektywności energetycznej. Energochłonność pierwotna obniżyła się w tym okresie średnio o ponad 2% rocznie, a energochłonność finalna o 2%. Najszybsze tempo poprawy efektywności energetycznej odnotowano w przemyśle. W 2017 roku w przypadku większości wskaźników efektywności wykorzystania energii zaobserwowano nieznaczną poprawę.

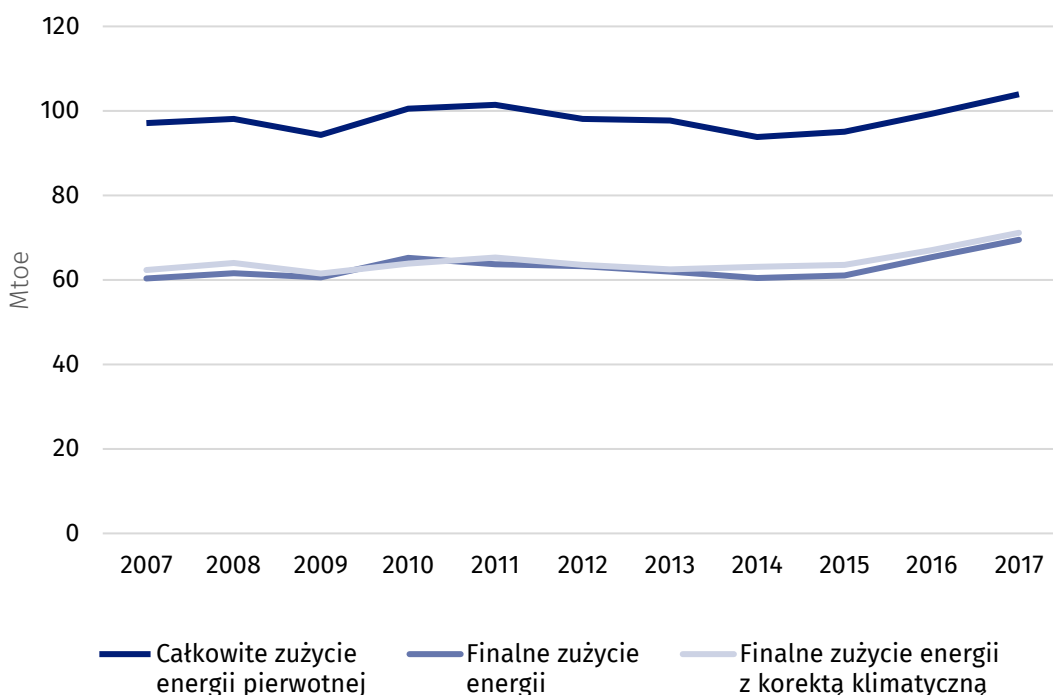
Całkowite zużycie energii pierwotnej wzrosło w latach 2007-2017 z 97,1 Mtoe do 103,9 Mtoe (0,7%/rok). Zużycie miało tendencję wzrostową i osiągnęło najwyższą wartość w 2017 r.

Finalne zużycie energii wzrosło w analizowanym okresie z 60,3 do 69,5 Mtoe, co oznacza średnie roczne tempo wzrostu 1,4%.

Całkowite zużycie energii pierwotnej w latach 2007-2017 wzrosło o 0,7% rocznie

Finalne zużycie energii w latach 2007-2017 wzrosło o 1,4% rocznie

Wykres 1. Całkowite zużycie energii pierwotnej i finalne zużycie energii

Energochłonność pierwotna PKB nie uległa zmianie w 2017 r. w stosunku do roku poprzedniego, natomiast **energochłonność finalna PKB** zwiększyła się w roku 2017 o 1,5%.

W stosunku do roku 2007 energochłonność PKB obniżyła się o 23,0% (pierwotna) i 17,2% (finalna), po uwzględnieniu korekty klimatycznej tempo poprawy było nieznacznie wyższe. Tempo poprawy w latach 2013-2017 było niższe niż w pierwszej połowie omawianego okresu.

Tablica 1. Tempo zmian wskaźników energochłonności PKB (%/rok)

Tempo zmian	2008–2012	2013–2017	2008–2017
Energochłonność pierwotna PKB	-3,12	-2,04	-2,58
Energochłonność pierwotna PKB z korektą klimatyczną	-3,45	-1,79	-2,63
Energochłonność finalna PKB	-2,42	-1,32	-1,87
Energochłonność finalna PKB z korektą klimatyczną	-2,95	-0,95	-1,96

Gospodarstwa domowe

Udział zużycia energii w gospodarstwach domowych w finalnym zużyciu energii wyniósł 28,5% w 2017 r. Najczęściej używanym nośnikiem były paliwa węglowe, których udział wyniósł 32,7% w 2017 r. Kolejnym nośnikiem było ciepło, którego udział wyniósł w 2017 roku 19,7%. W 2017 roku gaz ziemny miał udział 18,3% w zużyciu energii w gospodarstwach domowych, energia elektryczna 12,6%, pozostałe nośniki 13,5%, a paliwa ciekłe 3,0%.

Najważniejszym kierunkiem użytkowania energii było ogrzewanie pomieszczeń, których udział wyniósł 65,8% w 2017 r. Na ogrzewanie wody zużyto 16,3% energii, na oświetlenie i urządzenia elektryczne 9,6%, a na gotowanie posiłków 8,3%.

Tablica 2. Struktura zużycia energii w gospodarstwach domowych według kierunków użytkowania (%)

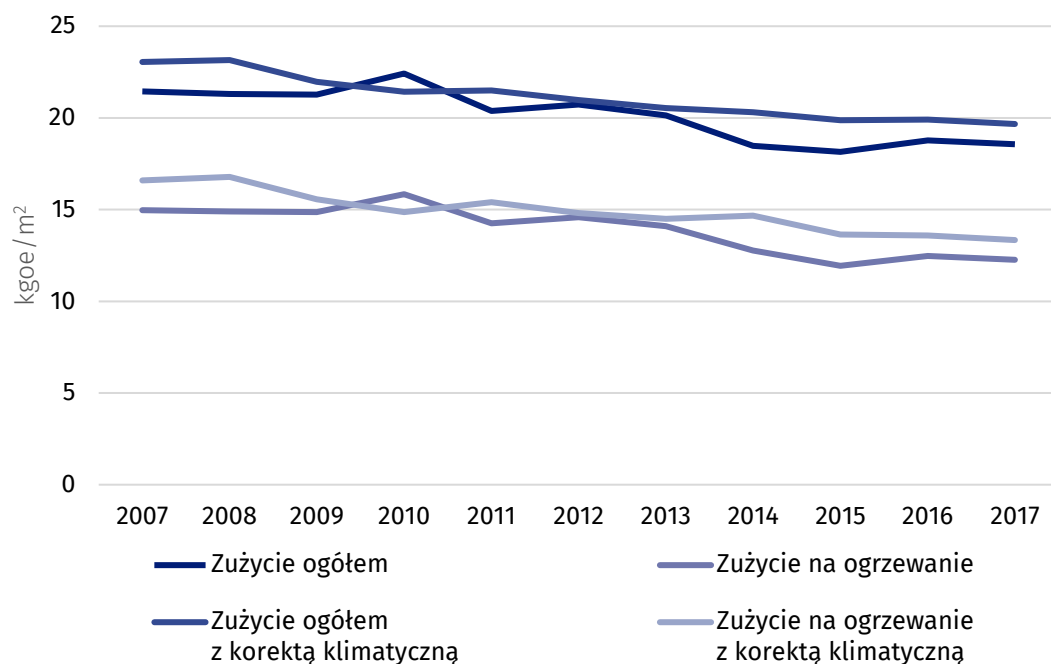
Wyszczególnienie	2002	2009	2012	2015	2016	2017
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ogrzewanie pomieszczeń	71,3	70,2	68,8	65,5	66,2	65,8
Ogrzewanie wody	15,0	14,4	14,8	16,2	16,0	16,3
Gotowanie posiłków	7,1	8,2	8,3	8,5	8,3	8,3
Oświetlenie	2,3	1,8	1,5	9,8*)	9,6*)	9,6*)
Urządzenia elektryczne	4,3	5,4	6,6			

*) łącznie oświetlenie i urządzenia elektryczne

65,8% energii zużywanej przez gospodarstwa domowe przeznaczane jest na ogrzewanie pomieszczeń

Zużycie energii w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na m² wykazywało tendencję spadkową; wzrost zużycia został zaobserwowany w roku 2010, 2012 i 2016, w pozostałych latach odnotowano zmniejszenie. Wielkość zużycia wyniosła w 2017 r. 18,6 kgoe/m², w porównaniu do 21,4 kgoe/m² w roku 2007 (spadek 1,4%/rok). Po uwzględnieniu korekty klimatycznej zużycie na m² obniżało się o 1,6%/rok.

Wykres 2. Zużycie energii w gospodarstwach domowych na m²

Przemysł

Finalne zużycie energii w przemyśle osiągnęło najniższą wartość w wysokości 13,0 Mtoe w 2009 r. W następnych latach obserwowano niewielkie wahania, oprócz lat 2016 i 2017, kiedy doszło do znacznego wzrostu zużycia, które osiągnęło najwyższą wartość (15,8 Mtoe) w roku 2017.

Największy spadek zużycia nastąpił w przypadku paliw ciekłych (spadek o 50,2%). Zmniejszeniu uległo także zużycie ciepła (o 33,2%) oraz węgla (o 13,3%). Wzrosło natomiast zużycie gazu (o 3,2%), energii elektrycznej (o 20,3%) oraz pozostałych nośników (o 141,9%).

Najwyższe tempo spadku energochłonności wartości dodanej odnotowano w przemyśle maszynowym i tekstylnym, a najniższe w przemyśle drzewnym i papierniczym.

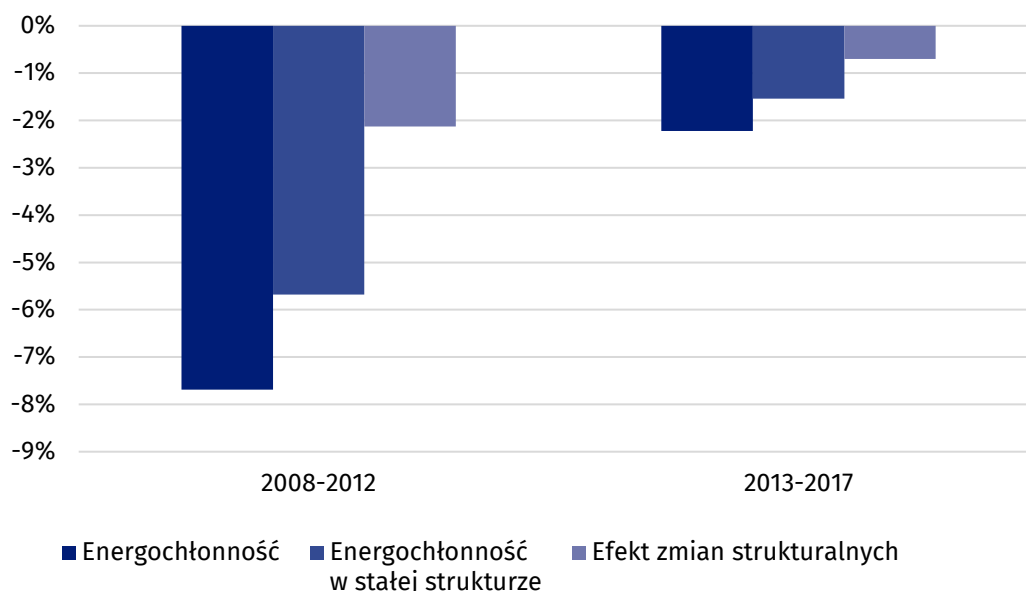
Tablica 3. Średnia zmiana roczna energochłonności wartości dodanej w latach 2008–2017

Przemysł	Średnia zmiana roczna
Spożywczy	-3,0%
Tekstylny	-9,5%
Drzewny	-1,5%
Papierniczy	-2,5%
Chemiczny	-4,8%
Mineralny	-5,2%
Hutniczy	-4,9%
Maszynowy	-10,5%
Środków transportu	-6,7%
Pozostały	-4,7%

W latach 2013–2017 tempo spadku energochłonności przemysłu przetwórczego wyniosło 2,2%/rok, zmiany strukturalne przyczyniły się do spadku o 0,7%/rok, a tempo poprawy energochłonności przy stałej strukturze, a więc po wyeliminowaniu wpływu zmieniających się udziałów poszczególnych branż w ogólnej wielkości przemysłu przetwórczego wyniosło 1,5%/rok. W latach 2008–2012 energochłonność obniżała się średnio o 7,7%/rok. Wpływ zmian strukturalnych w tym okresie był korzystny, ale niewielki – przyczynił się do spadku energochłonności o 2,1%/rok, natomiast energochłonność przemysłu przetwórczego w stałej strukturze obniżała się o 5,7%/rok.

Zmiany strukturalne spowodowały zmniejszenie energochłonności przemysłu przetwórczego o 0,7%/rok w latach 2013–2017 i 2,1%/rok w latach 2008–2012

Wykres 3. Energochłonność przemysłu przetwórczego – rola zmian strukturalnych (%/rok)

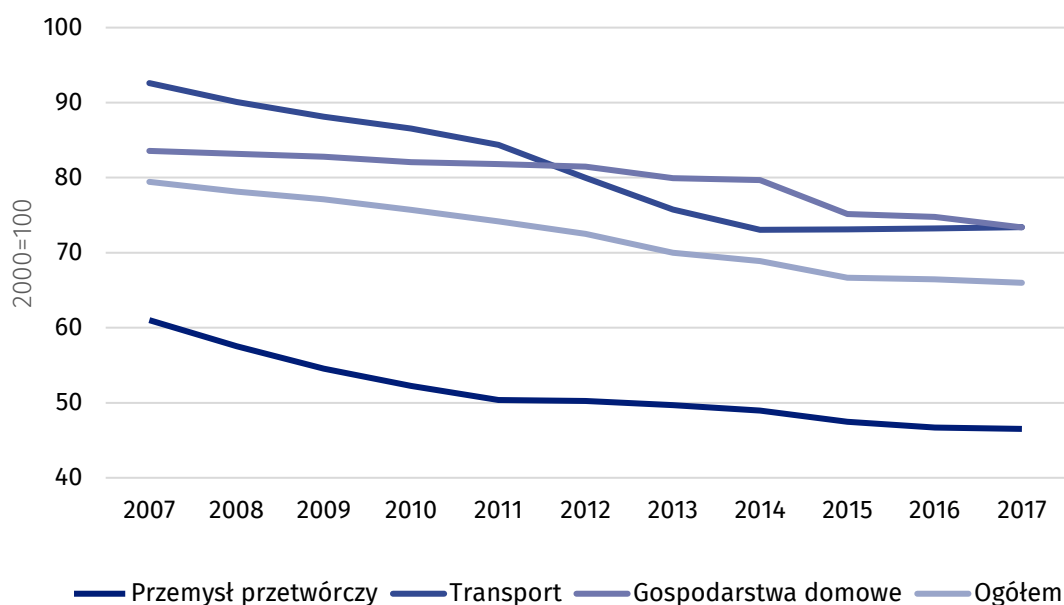

Wskaźnik ODEX

Wskaźnik ODEX liczony do podstawy 2000=100 obniżył się w latach 2007–2017 z 79,4 do 66,0 pkt. Średnie tempo poprawy wyniosło 1,8%/rok. Najszybsze tempo poprawy (2,7% rocznie) zanotował przemysł przetwórczy, dla którego wartość wskaźnika wyniosła 46,5 pkt. w 2017 r. Najwolniejsze tempo poprawy miało miejsce w sektorze gospodarstw domowych, gdzie roczna poprawa w latach 2008–2017 wyniosła 1,3%. W sektorze transportu średnie tempo poprawy wyniosło 2,3%, a wartość wskaźnika w 2017 r. 73,4 pkt.

Wskaźnik ODEX obniżył się w latach 2007–2017 z 79,4 do 66,0 pkt. Najszybsze tempo poprawy (2,7% rocznie) zanotował przemysł przetwórczy, najwolniejsze tempo poprawy miało miejsce w gospodarstwach domowych (1,3%)

Wykres 4. Wskaźnik ODEX

Dekompozycja zużycia energii

Największy wpływ na zmianę zużycia miała aktywność gospodarcza, której zwiększenie przyczyniło się do wzrostu zapotrzebowania na energię o 14,5 Mtoe. W przypadku gospodarstw domowych czynnikami wpływającymi na zwiększenie zapotrzebowania na energię były wzrost liczby mieszkań i zmiana stylu życia (większe mieszkania). Zmiany strukturalne w przemyśle zmniejszyły zużycie energii o 1,1 Mtoe, natomiast w transporcie zwiększyły o 1,3 Mtoe. Oszczędności energii wyniosły łącznie 9,1 Mtoe, największe zostały osiągnięte w przemyśle (3,8 Mtoe). Warunki pogodowe wpłynęły na zwiększenie zużycia energii o 0,3 Mtoe, a pozostałe czynniki na zmniejszenie o 0,4 Mtoe.

Tablica 4. Wpływ czynników na zmianę finalnego zużycia energii w latach 2007–2017 (Mtoe)

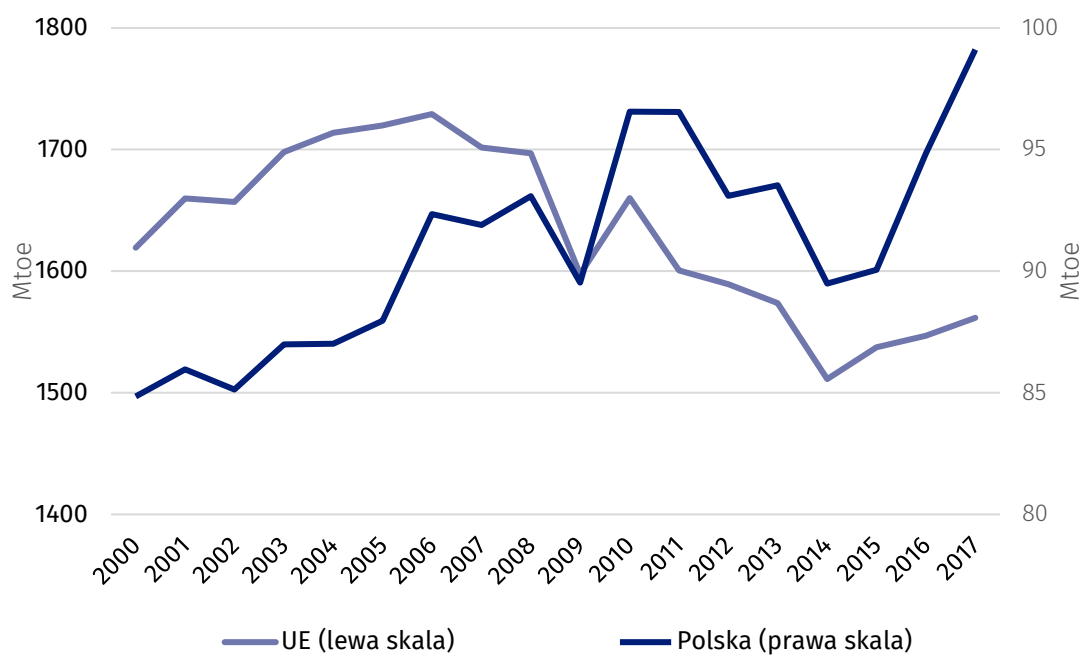
Wyszczególnienie	Przemysł	Gospodarstwa domowe	Transport	Usługi	Rolnictwo	Ogółem
Zmiana zużycia	0,8	0,4	6,8	0,9	0,3	9,1
CZYNNIKI						
Aktywność	5,3	–	6,4	2,7	0,2	14,5
Liczba mieszkań	–	2,2	–	–	–	2,2
Styl życia	–	1,4	–	–	–	1,4
Zmiany strukturalne	-1,1	–	1,3	–	–	0,3
Oszczędności energii	-3,8	-2,2	-3,2	0,0	0,0	-9,1
Warunki pogodowe	–	0,2	–	0,0	–	0,3
Pozostałe	0,3	-1,3	2,2	-1,9	0,2	-0,4

Europa 2020

W ramach monitorowania Strategii Europa 2020 stosowany jest obecnie wskaźnik „Zużycie energii pierwotnej” obliczany zgodnie z Dyrektywą 2012/27/UE jako zużycie krajowe energii brutto z wyłączeniem zużycia nieenergetycznego. Wartość dla Polski w roku 2017 wyniosła 99,1 Mtoe i znajduje się powyżej celu przyjętego na rok 2020 (96,4 Mtoe).

Zużycie energii pierwotnej w roku 2017 wyniosło 99,1 Mtoe i znajduje się powyżej celu (96,4 Mtoe) przyjętego na rok 2020 w ramach Strategii Europa 2020

Wykres 5. Zużycie energii pierwotnej

Źródło: Eurostat

Opracowanie merytoryczne:

Departament Przedsiębiorstw

Grażyna Berent-Kowalska

Tel: 22 608 37 32

e-mail: G.Berent-Kowalska@stat.gov.pl

Szymon Peryt

Tel: 22 608 33 89

e-mail: S.Peryt@stat.gov.pl

Rzeczposzechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Dawidziuk

Tel: 22 608 34 75, 22 608 30 09

e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Gospodarka-paliwowo-energetyczna](#)

[Zasady-metodyczne badań statystycznych z zakresu energii ze źródeł odnawialnych](#)

[Zasady metodyczne sprawozdawczości statystycznej z zakresu gospodarki paliwami i energią oraz definicje stosowanych pojęć](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowa Baza Wiedzy - Gospodarka Paliwowo Energetyczna](#)

[Wskaźniki makroekonomiczne](#)

[Bank Danych Makroekonomicznych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Energia pierwotna](#)

[Energia pochodna](#)

[Zużycie energii](#)